

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: ZA-36Sa/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5023200016
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Zdráhalová Rúfusová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:5023200016.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, pred sudkyňou JUDr. Silviou Zdráhalovou Rúfusovou, v právnej veci žalobcu: A. B. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. D. XXX, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, proti žalovanému: Slovenská inšpekcia životného prostredia-ústredie, so sídlom Grösslingová 5, 811 09 Bratislava, IČO: 00 156 906, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3397003222/10041-43573/2022/lhr zo dňa 08. decembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Súd správnu žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Stráž prírody CHKO Kysuce doručila Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny dňa 29.05.2021 podnet - oznámenie o spáchaní priestupku žalobcom v zmysle § 77 ods. 1 písm. j) a k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). K oznámeniu bola predložená fotodokumentácia a videodokumentácia.

2. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina (orgán verejnej správy 1. stupňa) rozkazom č. 3397405022/7723/75/2022 - 20764/2022 zo dňa 14.06.2022 uložila žalobcovi pokutu za priestupky:

1. za priestupok podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny a podľa § 77 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon o priestupkoch“) s tým, že dňa 28.05.2022 v čase o 17.00 hod. jazdil žalobca motorovým vozidlom značky Nissan s EČV: E. XXX F. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica, na pozemku parc. č. G. XXX, k. ú. H., vedenom ako zastavaná plocha a nádvorie, mimo zastavaného územia obce, ktorý je súčasťou Chránenej krajinskej oblasti Kysuce, kde podľa zákona o ochrane prírody a krajiny platí 2. stupeň územnej ochrany, teda vykonával činnosť zakázanú podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny, čím sa dopustil priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny,

2. za priestupok podľa § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny a podľa § 77 zákona o priestupkoch s tým, že dňa 28.05.2022 v čase o 17.00 hod. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica, na pozemku parc. č. G. XXX, k. ú. H., pri kontrole oprávnenosti vjazdu členmi Stráže prírody neuposlúchol výzvu člena Stráže prírody, aby zotrval na mieste a strpel výkon oprávnení člena Stráže prírody podľa § 75 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom nastúpil do motorového vozidla značky Nissan EČV: E. XXX F. a z miesta napriek opakovaným výzvam člena Stráže prírody svojvoľne odišiel, teda

nesplnil povinnosť uloženú v § 75 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny, čím sa dopustil priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny.

Za uvedené priestupky bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 250 eur podľa § 92 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny s použitím § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch.

3. Orgán verejnej správy 1. stupňa vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca bol zastavený hliadkou Stráže prírody CHKO Kysuce dňa 28.05.2021 v čase o 17.00 hod. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica za účelom kontroly oprávnenia vjazdu na pozemok parc. č. G. XXX, k. ú. H., na území CHKO Kysuce. Žalobca sa pohyboval osobným motorovým vozidlom Nissan s EČV: E. XXX F. po spevnenej lesnej ceste pri vodnej nádrži Nová Bystrica na parcele č. G. XXXX, k. ú. H. (G. XXX, k. ú. H.), za hranicami zastavaného územia obce. V uvedenom území platí 2. stupeň ochrany. Žalobca odmietol preukázať svoju totožnosť s tým, že členovia hliadky ho majú poznať, pretože Stráž prírody alebo ŠOP SR už na neho podali tri trestné oznámenia. Uviedol, že ho zastavujú na jeho vlastnom pozemku a nepredložil doklad, ktorý by ho oprávňoval na jazdu motorovým vozidlom po pozemku KN-C č. XXX, k. ú. H.. Stráž prírody kontaktovala OO PZ Krásno nad Kysucou, pretože žalobca odmietol preukázať svoju totožnosť. Následne žalobca predložil doklad totožnosti s tým, že prekryl rodné číslo. Stráž prírody za účelom verifikovania poskytnutých informácií vysvetlila žalobcovi ďalší postup, bol vyzvaný, aby zotrval na mieste a strpel výkon ďalších oprávnení. Žalobca mal eskalovať situáciu, na výzvu, aby zotrval na mieste, nereagoval, a odišiel vozidlom na pozemok parc. č. E. XXXXX/X, k. ú. C. D., kde zaparkoval. Po príchode hliadky sa pohyboval pešo v 1. ochrannom pásme vodárenského zdroja, nastúpil do auta a odišiel.

4. Sankcia bola odôvodnená závažnosťou skutku s tým, že išlo o činnosť vykonávanú na dotknutom území s 2. stupňom územnej ochrany, ktorá je zákonom zakázaná. Za pritažujúcu okolnosť bolo vyhodnotené, že žalobca jazdil osobným motorovým vozidlom v hygienickom pásme ochrany vodného zdroja pitnej vody a samotná jazda negatívne ovplyvňuje verejnú mienku. V § 92 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sú rozdelené jednotlivé protiprávne konania nesúce znaky priestupku do štyroch skupín a podľa závažnosti sú stanovené sankcie. Za priestupok podľa § 92 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny možno uložiť pokutu až do 9 958,17 eur a prepadnutie veci, čo je zo všetkých skupín v § 92 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny najvyššia horná sadzba, čiže aj najprísnejší možný postih za spáchané protiprávne konanie. Ako poľahčujúca okolnosť bolo vyhodnotené, že žalobca jazdil osobným motorovým vozidlom po spevnenej ploche. Bolo poukázané na to, že sám žalobca uviedol, že Stráž prírody, respektíve ŠOP SR už na neho podali tri trestné oznámenia, teda zrejme nejde o prvý stret so Strážou prírody alebo ŠOP SR na úseku ochrany prírody. Vzhľadom na uvedené dôvody a preventívny a výchovný účinok ukladanej sankcie bola uložená pokuta 250 eur z rozpätia do 9 958,17 eur.

5. Po doručení uvedeného rozkazu bolo doručené v zákonnej lehote podľa § 87 ods. 4 zákona o priestupkoch podanie žalobcu, ktoré označil ako odvolanie a ktoré bolo vyhodnotené podľa obsahu ako odpor proti vyššie uvedenému rozkazu. Žalobca namietal, že pred vjazdom do územia je dopravné značenie s doplnkovou značkou, že zákaz vjazdu neplatí pre vlastníkov pozemkov. Namietal, že nebol predvolaný na vysvetlenie a predložil fotografiu dopravného značenia.

6. Podaním č. 7723/75/2022 - 27633/2022 zo dňa 05.08.2022 bol žalobca predvolaný na ústne pojednávanie na deň 06.09.2022 o 9.00 hod. s tým, že bol poučený podľa § 73 ods. 2 a § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch, § 17 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov a podľa § 82 ods. 5 a § 92 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny.

7. O priebehu ústneho pojednávania bola spísaná zápisnica č. 7723/75/2022 - 30757/2022 zo dňa 06.09.2022. Na pojednávaní žalobca uviedol, že bol zastavený neoznačenou ženou zastavovacím terčom, na čo zastavil. Na otázku člena Stráže prírody z akého dôvodu tam jazdí uviedol, že je vlastník a na internete ukázal, ktorej parcely. Členovia Stráže prírody si niečo pošepkali a vyzvali ho, aby zostal na mieste. Jeden z členov Stráže prírody postavil pred auto ženu, ktorá ho zastavila, aby z miesta neodišiel. Odišiel na miesto vzdialené cca 200 metrov, na pozemok, ktorého je spoluvlastníkom – parc. č. E. XXXXX/X, k. ú. C. D.. Priznal, že občiansky preukaz najprv odmietol dať, potom ho predložil. Najprv predpokladal, že ho poznajú. Je ZŤP a mal vysoký cukor, potreboval sa ísť prejsť do hory.

8. Následne orgán verejnej správy 1. stupňa rozhodnutím č. 3397407922/7723/75/2022 - 31398/2022 zo dňa 09.09.2022 uznal žalobcu za vinného zo spáchania priestupkov:

1. podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny a § 77 zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že dňa 28.05.2022 v čase o 17.00 hod. žalobca jazdil motorovým vozidlom značky Nissan s EČV: E. XXX F. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica, na pozemku parc. č. G. XXX, k. ú. H., vedenom ako zastavaná plocha a nádvorie, mimo zastavaného územia obce, ktorý je súčasťou Chránenej krajinnnej oblasti Kysuce, kde podľa zákona o ochrane prírody a krajiny platí 2. stupeň územnej ochrany, teda za to, že vykonával činnosť zakázanú podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny, čím sa dopustil priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny,

2. podľa § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny a podľa § 77 zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že dňa 28.05.2022 v čase o 17.00 hod. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica, na pozemku parc. č. G. XXX, k. ú. H., pri kontrole oprávnenosti vjazdu členmi Stráže prírody neuposlúchol výzvu člena Stráže prírody, aby zotrval na mieste a strpel výkon oprávnení člena Stráže prírody podľa § 75 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom nastúpil do motorového vozidla značky Nissan s EČV: E. XXX F. a z miesta napriek opakovaným výzvam člena Stráže prírody svojvoľne odišiel, teda nesplnil povinnosť uloženú v § 75 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny, čím sa dopustil priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny.

9. Podľa § 92 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny za použitia § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch bola za uvedené priestupky žalobcovi uložená sankcia v podobe pokuty vo výške 250 eur.

10. Orgán verejnej správy 1. stupňa uzavrel, že žalobca nerozporuje skutočnosť, že dňa 28.05.2021 o 17.00 hod. vošiel motorovým vozidlom Nissan EČV: E. XXX F. na pozemok parc. č. G. XXX, k. ú. H., kde bol zastavený a kontrolovaný členmi Stráže prírody. Vo vzťahu k námietkam žalobcu o tom, že pod dopravnou značkou je dodatková tabuľa, ktorá oprávňuje na vstup do oblasti vlastníkov pozemkov, orgán verejnej správy 1. stupňa poukázal na vyjadrenie žalobcu na ústnom pojednávaní, kde žalobca uviedol, že je ZŤP, mal vysoký cukor a potreboval sa ísť prejsť do hory. Ďalej orgán verejnej správy 1. stupňa poukázal na to, že k dôvodom, prečo nestrpel výkon oprávnení člena Stráže prírody, sa žalobca nevyjadril.

11. Orgán verejnej správy 1. jeho stupňa dospel k záveru, že:

- žalobca nebol v čase spáchania skutku vlastníkom ani správcom ani nájomcom dotknutého pozemku, a teda nepožíval zákonnú výnimku podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny,
- nepredložil povolenie či doklad, ktorý by ho oprávňoval na jazdu a státie motorovým vozidlom v chránenom území,
- motorové vozidlo žalobcu nebolo označené v čase skutku na viditeľnom mieste oprávnením na použitie lesnej cesty v zmysle usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva SR na zjednotenie preukazovania oprávnenia na využívanie lesných ciest a používania lesných pozemkov č. 1971/2009 - 720/901 zo dňa 14.05.2009,
- nepreukázal, že by motorové vozidlo v čase skutku slúžilo na vykonávanie výskumu, ktorý by bol vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (§ 9 ods. 1 písmeno w)) v konaní podľa osobitného predpisu, v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

12. Orgán verejnej správy 1. stupňa dospel k záveru, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupkov uvedených v § 92 ods. 1 písm. d) a § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorých sa žalobca dopustil z nedbanlivosti. Objektom priestupkov je záujem štátu na ochrane prírody. Bolo preukázané konanie žalobcu a následok - zásah do záujmu chráneného zákonom, ako aj príčinná súvislosť medzi nimi. Závažnosť skutku videl orgán verejnej správy 1. stupňa v tom, že činnosť bola vykonávaná v území s 2. stupňom územnej ochrany. Pritiažujúcou okolnosťou bolo, že žalobca jazdil motorovým vozidlom v hygienickom pásme ochrany vodného zdroja Nová Bystrica a samotná jazda negatívne ovplyvňuje verejnú mienku. Ustanovenie § 92 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny rozdeľuje jednotlivé konania nesúce znaky priestupku do štyroch skupín podľa ich závažnosti. Za priestupok podľa § 92 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny možno uložiť pokutu až do 9 958,17 eur a prepadnutie veci, čo je zo všetkých skupín v § 92 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny najvyššia horná sadzba. Ako poľahčujúcu okolnosť zoberal orgán verejnej správy 1. stupňa do úvahy skutočnosť, že žalobca jazdil osobným motorovým vozidlom po spevnenej ceste. Poukázal tiež na vyjadrenie žalobcu o tom, že Stráž prírody a ŠOP SR mali na neho podať už tri trestné oznámenia, čiže zrejme nejde o prvý stret so Strážou prírody alebo ŠOP SR na úseku ochrany prírody. Vzhľadom

na uvedené argumenty a na preventívny a výchovný účinok sankcie bola orgánom verejnej správy 1. stupňa uložená pokuta 250 eur.

13. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal, že od 01.06.2017 je vlastníkom parcel C-KN XXXXX/X, XXXXX/XX, XXXXX/XX I. XXXXX/XX, ktoré sa nachádzajú v susedstve parcely J. XXXX v k. ú. H. a v k. ú. H. E-KN XXXX/X, XXXX a ďalšie. Priestupku sa preto nemohol dopustiť. K tomu, že neuposlúchol príkaz člena Stráže prírody uviedol, že také príkazy môže používať pri výcviku svojho psa. Uviedol, že hliadka, ktorú privolali, do dnešného dňa neprišla. K odvolaniu žalobca doložil výpis z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. C. D., č. XXXX, k. ú. C. D. a č. XXX, k. ú. H..

14. O odvolaní žalobcu rozhodla Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie (žalovaný) rozhodnutím č. 3397003222/10041-43573/2022/lhr zo dňa 08.12.2022 tak, že podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietá a prvostupňové rozhodnutie potvrdzuje. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že prvostupňový orgán na základe vykonaného štátneho dozoru a dokazovania mal za preukázané, že žalobca dňa 28.05.2022 o 17.00 hod. jazdil motorovým vozidlom značky Nissan EČV: E. XXX F. v lokalite vodnej nádrže Nová Bystrica, na pozemku parcela č. G. XXX v k. ú. H., na území CHKO Kysuce s 2. stupňom územnej ochrany. V zmysle § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny je na území, na ktorom platí 2. stupeň ochrany, zakázané jazdenie a státie motorovým vozidlom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru. Uvedený zákaz sa v zmysle § 13 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca jazdil motorovým vozidlom a bol zastavený členmi Stráže prírody na parcele č. G. XXX, v k. ú. H. (parcela č. G. XXXX, v k. ú. H.), za hranicami zastavaného územia obce. Žalobca nepredložil doklad, ktorý by ho oprávňoval na jazdu a státie motorovým vozidlom na parcele č. G. XXX, k. ú. H., CHKO Kysuce s 2. stupňom územnej ochrany. Žalobca preukázal, že je spoluvlastníkom parcel č. KN-C č. XXXXX/X, XXXXX/XX I. XXXXX/XX v k. ú. C. D., ku ktorým v rámci odvolania predložil výpisy z listu vlastníctva. V prípade predložených listov vlastníctva sa jedná o iné parcely, ktoré nie sú predmetom tohto konania. Žalobca nie je vlastníkom, správcom ani nájomcom na pozemku parcela č. G. XXX k. ú. H., t. j. k predmetnej parcele nemá vlastnícke ani užívateľské práva. Výnimka zo zákazu jazdy a státia motorovým vozidlom v zmysle § 13 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny sa na neho v prípade parcely č. G. XXX v k. ú. H., ktorá je predmetom tohto konania, nevzťahuje. Žalobca nepreukázal oprávnenosť jazdy motorovým vozidlom na parcele č. G. XXX k. ú. H. v chránenom území CHKO Kysuce. Žalobca nedisponoval ani výnimkou zo zakázanej činností, ktorú mu môže v odôvodnených prípadoch vydať miestne a vecne príslušný orgán ochrany prírody a krajiny.

15. Žalovaný ďalej poukázal na čl. 2 ods. 3 Ústavy SR a čl. 44 ods. 1 a 2 Ústavy SR. Uviedol tiež, že v rámci územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny platí zákaz jazdenia a státia vozidlami na pozemky už od 2. stupňa ochrany, z čoho je zrejmé, že táto činnosť je v chránených územiach považovaná za škodlivú a nežiaducu. Účelom vymedzenia zakázaných činností v zákone o ochrane prírody a krajiny je zabezpečenie ochrany území, vyhlasovaných za chránené územie z dôvodu ich výnimočnosti, biologickej hodnoty a pre potreby ich zachovania aj pre ďalšie generácie. Jazda a státie motorovým vozidlom je v chránenom území veľmi nežiaducu činnosťou. Predstavuje riziko znečistenia biotopov v prostredí, vrátane chránených druhov. Jazdou mimo spevnený povrch dochádza k ničeniu biotopu a k narušeniu pôdneho krytu, prípadne k vzniku alebo k zintenzívneniu erózie. Z týchto dôvodov je jazda a státie motorovými vozidlami v chránených územiach zakázaná už od 2. stupňa územnej ochrany. Cieľom zavedenia zákazu prostredníctvom § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny a jeho uplatňovania aj prostredníctvom kontrol vykonávaných strážou prírody je regulovanie počtu vjazdov motorových vozidiel do ochranných území.

16. Vo vzťahu k neuposlúchnutiu výzvy člena Stráže prírody žalovaný poukázal na ustanovenie § 71 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny s tým, že stráž prírody plnením úloh vyplývajúcich zo zákona o ochrane prírody a krajiny uplatňuje záujmy štátu v oblasti ochrany prírody a krajiny a koná vo verejnom záujme. Pri plnení úloh využívajú členovia Stráže prírody oprávnenia vyplývajúce z § 75 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Novelou tohto zákona prostredníctvom zákona č. 356/2009 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2020 bolo za účelom zvýšenia efektivity oprávnení Stráže prírody prijaté ustanovenie § 75 ods.

2, vrátane zodpovednosti za nesplnenie povinnosti uloženej podľa § 75 ods. 2. Žalobca po zastavení jeho vozidla na pozemku parc. č. G. XXX k. ú. H. odmietol Stráži prírody preukázať svoju totožnosť. Najskôr uviedol, že doklad totožnosti nemá, Stráž prírody kontaktovala stálu službu OO PZ Krásno nad Kysucou, na čo žalobca predložil preukaz totožnosti s tým, že na ňom prekryl rodné číslo. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že sa nejednalo o prvú konfrontáciu so Strážou prírody. Členovia Stráže prírody následne žalobcu vyzvali, aby zotrval na mieste, kým si vedúci hliadky preverí potrebnú informáciu a prípadne odvolá hliadku Policajného zboru privolanú na stotožnenie. Táto situácia vznikla následkom obštrukcií žalobcu pri kontrole totožnosti. K námietke žalobcu, že člen Stráže prírody ho mal poučiť, obmedziť na osobnej slobode atď. žalovaný uviedol, že použitie donucovacích prostriedkov za účelom obmedzenia osobnej slobody preverovanej osoby je ponechané na zvážení členov Stráže prírody a uplatňujú sa iba v nevyhnutných prípadoch a nemožno ich od Stráže prírody vyžadovať ako povinnosť. Stráž prírody použila v prípade žalobcu svoje zákonné oprávnenia, pričom nepovažovala za nutné obmedziť žalobcu na osobnej slobode.

17. Podľa žalovaného orgán verejnej správy 1. stupňa konanie žalobcu správne vyhodnotil ako priestupky podľa § 92 ods. 1 písm. d) a zg) zákona o ochrane prírody a krajiny.

18. Žalovaný ďalej uviedol, že preskúmal aj výšku pokuty a podľa neho prvostupňový orgán pri určení druhu sankcie a jej výmery postupoval v zmysle absorpčnej zásady a v súlade s § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch žalobcovi uložil pokutu v dolnej hranici možnej sadzby 250 eur z maximálnej možnej sadzby 9 958,17 eur a výšku uloženej pokuty v odôvodnení rozhodnutia riadne zdôvodnil. Za priťažujúcu skutočnosť prvostupňový orgán považoval tú skutočnosť, že žalobca jazdil motorovým vozidlom vo vlastnom záujme na pozemku, ktorého nie je vlastníkom, pričom jazdil v blízkosti vodnej nádrže Nová Bystrica v 1. pásme ochrany vodného zdroja, zdroja pitnej vody. Za poľahčujúce okolnosti považoval orgán verejnej správy 1. stupňa to, že žalobca jazdil motorovým vozidlom po spevnenom povrchu a takáto jazda má na biotopy menší dopad ako jazda po nespevnenom povrchu. Výška uloženej sankcie zodpovedá závažnosti a dĺžke trvania protiprávneho konania, za ktoré je pokuta ukladaná, je uložená v dolnej hranici možnej sadzby a má žalobcu do budúcnosti odradiť od porušovania právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny. V podmienkach právneho štátu sa ukladaním sankcií sleduje súčasne individuálna ako aj všeobecná prevencia. Sankcia má plniť funkciu výchovnú, preventívnu a súčasne funkciu represívnu a má byť citelná vo finančnej sfére priestupcu. Uloženú sankciu považoval žalovaný za primeranú.

Správna žaloba – žalobné body

19. Žalobca v správnej žalobe namietal, že s rozhodnutím v celom rozsahu nesúhlasí, necíti sa byť vinný zo spáchania priestupkov a sankcia je neprimeraná. Odôvodnenie považoval za nejasné a nedostatočné, ako aj zistený skutkový stav.

20. Žalobca poukázal na ustanovenie § 3 ods. 5 Správneho poriadku s tým, že podľa jeho názoru priestupok nebol dostatočným spôsobom objasnený, skutkový stav nebol spoľahlivo zistený, a teda nemohlo byť nepochybne preukázané, že sa predmetných priestupkov dopustil. Správny orgán ani neprihliadal na ním predkladané skutočnosti a náležitým spôsobom sa s nimi nevysporiadal. Žalobca zdôraznil, že ustanovenie § 3 ods. 5 Správneho poriadku je jedným z nosných princípov správneho konania, na ktorom je postavené správne konanie, a že v týchto prípadoch dôkazné bremeno zaťažuje správny orgán, ktorý má povinnosť náležite zistiť skutkový stav veci a podľa toho rozhodnúť. V tejto súvislosti odkázal aj na závery rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/157/2009 zo dňa 21.10.2010 a sp. zn. 6Sž/15/2013 zo dňa 24.09.2014. Zo záverov týchto rozhodnutí podľa žalobcu vyplýva, že správny orgán (aj odvolací) musí zistiť materiálnu pravdu a toto bremeno nemôže byť prenesené na účastníka konania. Správny orgán v jeho prípade nezistil skutkový stav spoľahlivo a niektoré podstatné skutočnosti opomenul.

21. Konkrétne žalobca namietal, že prechod cez predmetné územie bol nevyhnutný, nakoľko je spoluvlastníkom niektorých pozemkov nachádzajúcich sa v blízkosti tejto parcely ako preukázal aj v správnom konaní. Ide napríklad o parcelu C-KN č. XXXXX/X alebo C-KN č. XXXXX/X a ďalšie, ktoré uviedol v odvolaní. Tieto parcely, ktorých je spoluvlastníkom, žalobca obhospodaruje, stará sa o ne, chodí ich kontrolovať a vykonáva dohľad, či je na tomto území všetko v poriadku, keďže ide aj o jeho majetok. Aby sa na tieto pozemky dostal z miesta jeho pobytu, musel využiť cestu cez predmetné

chránené územie, inak by sa na nehnuteľnosti nedostal. Iný prístup k tejto lokalite nemá a dokáže sa na svoje pozemky dostať len prostredníctvom prechodu cez dotknuté územie, preto musel prejsť cez toto chránené územie. Pohyboval sa po spevnenom povrchu a jeho úmyslom nebolo dané územie poškodiť ale len cez neho prejsť. Týmto konaním nespôsobil nijakú škodu. Nenarušil biotopy, nepoškodil prostredie, rastliny ani živočíchy, pretože sa pohyboval po spevnenej ceste. Neprechádzal po trávnom povrchu ani cez les. Správny orgán na tieto skutočnosti neprihliadol a nevysporiadal sa s nimi a žalovaný jeho rozhodnutie napriek tomu potvrdil. Ako dôkaz predložil žalobca výpisy z listov vlastníctva č. XXXX I. K. XXXX.

22. Ďalej žalobca namietal, že pri vjazde sa riadil dodatkovou tabuľou, ktorá usmerňuje, že zákaz vjazdu neplatí pre vlastníkov alebo užívateľov dotknutých pozemkov za účelom ich hospodárskeho využívania, pričom dostatočne preukázal, že na neho sa táto výnimka nepochybne vzťahuje. Nevýkonával činnosť zakázanú podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny, lebo sa na neho vzťahuje výnimka. Umiestnená dodatková tabuľa ho oprávňovala na vjazd motorovým vozidlom na predmetné územie s 2. stupňom ochrany, keďže je spoluvlastníkom pozemkov, na ktoré sa možno dostať prejazdom cez toto územie. Keby táto tabuľa nepredstavovala výnimku, nemohla by tam byť umiestnená a zákaz vjazdu by musel dodržiavať každý, bez ohľadu na to či je alebo nie je vlastníkom prípadne užívateľom okolitých nehnuteľností. Správny orgán, ktorý mal zisťovať riadne a úplne skutkový stav neskúmal, či sa na neho nevzťahuje niektorá výnimka resp. či tam nie je umiestnená takáto značka, ktorá by žalobcu na vjazd oprávňovala. Žalovaný toto rozhodnutie bez ďalšieho skúmania potvrdil, aj napriek tomu, že žalobca bol na vjazd do lokality oprávnený. Ako na dôkaz žalobca poukázal na fotografiu dodatkovej tabule.

23. K vytykanému porušeniu § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny žalobca uviedol, že argumentácia v rozhodnutí ohľadom nepredloženia dokladu totožnosti je pre neho znevažujúca, pričom túto situáciu objasnil na ústnom pojednávaní. Členovia Stráže prírody sa správali neprofesionálne a ich správanie pripadalo žalobcovi arogantné. Za tejto situácie bol v šoku a cítil nevoľnosť, keďže je invalidný dôchodca a nemá ideálny zdravotný stav. Preto sa vzdialil, aby sa mohol prejsť. Nie je pravdou, že z územia svojvoľne odišiel, ako je to prezentované v napadnutom rozhodnutí. Neodišiel ďaleko ale len o pár metrov poodišiel z miesta, kde ho Stráž prírody zastavila, kvôli závratu. Stráž prírody ho mala stále na dohľade ale nemohol pre nevoľnosť zotrvať priamo na mieste. Nie je pravdou, že by odmietol poslúchnuť výzvu Stráže prírody, pretože sa preukázal preukazom totožnosti. Na výzvu napokon reagoval a občiansky preukaz predložil a legitimoval sa. Možno nevedomky prekryl rodné číslo, čo si však neuvedomil, čo je prirodzené, keďže doklad totožnosti držal smerom od seba a nemohol vidieť, či nejakú časť dokladu náhodou neprekryva. Stráž prírody mala k dispozícii jeho meno, dátum narodenia, bydlisko, takže nerozumie, prečo sa mu tento priestupok kladie za vinu.

24. Za priestupok podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny možno uložiť pokarhanie alebo pokutu do 3 319,39 eur. Odhliadnuc od toho, že dodatková tabuľa oprávňovala žalobcu na vjazd do predmetného chráneného územia, ak by mu nebol bezdôvodne dávaný za vinu aj skutok podľa § 92 ods. 1 písm. zg), vzťahovalo sa na neho len písm. d), kde prichádza do úvahy aj pokarhanie. V celom konaní poskytoval súčinnosť správne orgánu, dostavil sa na ústne pojednávanie, aby situáciu objasnil. Ide o špecifický prípad a mal by byť posudzovaný s ohľadom na okolnosti, ktoré ho podmieňujú, a ide pritom o tie okolnosti, ktoré sú v prospech žalobcu. Zákon o ochrane prírody a krajiny nie je postavený na princípe, že správny orgán musí uložiť pokutu tomu, kto spáchal priestupok, ale je to na úvahe správneho orgánu. Žalovaný dal v rozhodnutí za pravdu správne orgánu pri výške uloženej pokuty, ale táto nebola dostatočne odôvodnená. Podľa slov správneho orgánu bola pokuta uložená v spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, čo ale nie je pravda, pretože spodná hranica pokuty nie je v zákone uvedená v sume 250 eur. Žalovaný vo všeobecnej rovine konštatoval, že pokutu považuje za primeranú a že pokuta má obvineného z priestupku do budúcnosti odradiť od porušovania právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny, že musí plniť výchovnú, preventívnu a represívnu funkciu a musí byť citeľná vo finančnej sfére priestupcu. Pre žalobcu ako osobu ťažko zdravotne postihnutú je takáto výška pokuty značne citeľná v majetkovej sfére, nakoľko jeho jediný príjem je invalidný dôchodok. Správny orgán sa obmedzil len na jedinú poľahčujúcu okolnosť, a to že išlo o jazdu na spevnenom povrchu, a ostatné poľahčujúce okolnosti opomenul, napríklad zdravotný stav žalobcu či spôsobené následky, ktoré neboli žiadne, pretože žalobca svojím konaním nespôsobil žiadnu škodu. Správny orgán teda riadne neuviedol a neodôvodnil, akým spôsobom dospel práve k výške uloženej pokuty a neprihliadol na okolnosti, ktoré svedčia v prospech žalobcu. Uložená sankcia je neprimeraná vzhľadom na okolnosti, za

ktorých bol skutok vykonaný. Správny orgán sa obmedzil iba na formalistický výklad zákona a žalovaný nevyhodnotil skutkový stav komplexne a neprihliadol na všetky okolnosti.

25. K voľnej úvahe orgánu verejnej správy ohľadne výšky ukladanej sankcie poukázal žalobca na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/64/2013 zo dňa 12.03.2014. Žalobca žiadal zrušiť správnu žalobou napadnuté rozhodnutia orgánov verejnej správy podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), a g) SSP. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania.

Vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe

26. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe poukázal na ustanovenie § 13 ods. 1 písm. a) a na ustanovenie § 13 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny a uviedol, že skutkový stav bol zistený orgánom verejnej správy 1. stupňa z fotodokumentácie, videodokumentácie a zo všeobecne známych skutočností. Z informačných systémov verejnej správy zistil, že žalobca nie je vlastníkom pozemku parcela KN - E. XXX k. ú. H., nachádzajúcim sa v 2. stupni územnej ochrany, po ktorom jazdil s motorovým vozidlom. Žalobca preukázal spoluvlastníctvo k pozemkom parc. č. KN - E. XXXXX/X I. XXXXX/XX nachádzajúcim sa v k. ú. C. D. a k pozemku parcela KN - J. K. XXXX nachádzajúcemu sa v k. ú. H., vo vzťahu ku ktorým predložil výpisy z listov vlastníctva. Žalobca jazdil s motorovým vozidlom po pozemku parc. č. KN - E. XXX (parcela číslo KN – J. XXXX) k. ú. H. nachádzajúcim sa v území s 2. stupňom ochrany, čo je v rozpore s § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny, a zároveň nespĺnil výnimku podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny, teda že je vlastníkom pozemku, na ktorý sa vzťahuje územná ochrana, na ktorú sa odvolával. Z videodokumentácie je tiež zrejmé, že žalobca výzvu člena Stráže prírody na zotrvanie na mieste neuposlúchol a z miesta odišiel vozidlom na pozemok parc. č. E. XXXXX/X v k. ú. C. D., kde zaparkoval a pohyboval sa pešo. Potom žalobca nastúpil do vozidla a z územia odišiel. So skutočnosťami, ktoré žalobca uvádzal na svoju obranu, sa žalovaný vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na stranách 5 až 8.

27. K argumentácii žalobcu o tom, že musel prejsť cez chránené územie, aby sa dostal na pozemky v jeho spoluvlastníctve, žalovaný uviedol, že táto vysvetľuje, prečo žalobca jazdil po predmetných pozemkoch, avšak nie je takou skutočnosťou, ktorá by ho na uvedenú činnosť oprávňovala či zbavovala zodpovednosti za protiprávnu činnosť. Ak by zákonodarca uvedené považoval za dôvod pre nevyodenie zodpovednosti, zakotvil by to ako liberačný dôvod, čo neurobil, a preto žalobca je povinný znášať zodpovednosť za svoje protiprávne konanie. Žalobca mohol požiadať o povolenie výnimky zo zákazu jazdenia a stáť s motorovým vozidlom na dotknutých pozemkoch miestne príslušný okresný úrad v sídle kraja. Na preukázanie oprávnenosti jazdy motorovým vozidlom je akceptované aj oprávnenie na využívanie účelovej komunikácie, ktoré vydáva správca cesty (v tomto prípade Lesy SR š.p.).

28. Pokiaľ žalobca argumentoval tým, že nespôsobil žiadnu škodu na životnom prostredí, s týmto sa žalovaný nestotožnil. Na to, aby žalobcovi bola zo strany prvostupňového správneho orgánu uložená pokuta, nie je nutné spôsobenie škody. Súčasťou skutkových podstát priestupkov nie je aj spôsobenie škody. Stačí, že sa žalobca dopustil v skutkovej podstate vymedzeného konania, nakoľko toto konanie ohrozuje životné prostredie. Ohrozenie životného prostredia je protiprávnym konaním. Skutočnosť, či došlo ku spôsobeniu škody, má vplyv na výšku pokuty, keďže závažnosť je jedným z kritérií pri stanovení výšky pokuty v zmysle § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch. Konanie žalobcu predstavuje riziko znečistenia biotopov emisiami či palivom a je rušivým faktorom pre vyskytujúce sa živočíchy v ich prirodzenom prostredí, vrátane chránených druhov. Cieľom zákazu zavedeného prostredníctvom § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny a jeho uplatňovania aj prostredníctvom kontrol je regulovanie počtu vjazdov motorových vozidiel do chránených území.

29. Pokiaľ ide o dodatkovú tabuľu pod dopravným značením, tak žalovaný uviedol, že žalobca nie je vlastníkom "dotknutého" pozemku, teda pozemku parc. č. G. XXX. Tento nemožno hospodársky využívať, keďže ide o zastavanú plochu a nádvorie a podľa údajov katastra nehnuteľností nie je zaradený do pôdneho fondu. Pozemky parc. č. G. XXXXX/X I. XXXXX/XX, ktorých je žalobca spoluvlastníkom, sú podľa svojho druhu trvalým trávnatým porastom, a tiež podľa katastra nehnuteľností nie sú zaradené do pôdneho fondu. Dodatková tabuľa podľa žalovaného preto žalobcu neopravňovala vojsť a jazdiť po pozemku parcelné číslo KN - E. XXX k. ú. H..

30. Pokiaľ žalobca namietal, že nie je pravdou, že by neuposlúchol výzvu, pokyn, príkaz alebo požiadavku člena Stráže prírody alebo nestrpel výkon jeho oprávnení, k tomu žalovaný uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca odišiel z miesta, na ktorom ho zastavili členovia Stráže prírody, teda z pozemku parc. č. G. XXX na pozemok parc. č. G. XXXXX/X k. ú. C. D.. Tieto dva pozemky sa nachádzajú v rozličných katastrálnych územiach a nie sú od seba vzdialené len pár metrov. Aj z pozemku parc. č. G. XXXXX/X žalobca napokon odišiel. Z toho vyplýva, že neuposlúchol výzvu člena Stráže prírody zostať na mieste a nestrpel tak výkon oprávnení.

31. Správny orgán má možnosť uloženia sankcie za protiprávne konanie, avšak právny nárok na neuloženie sankcie zo zákona nevyplýva. Pokiaľ správny orgán sankciu uložil, nekonal protiprávne. Zákon o ochrane prírody a krajiny jasne vymedzuje typ sankcie aj rozpätie, v rámci ktorého môže správny orgán uložiť pokutu. Konkrétna výška pokuty je výsledkom diskrečnej právomoci a je na úvahe správneho orgánu, pričom strážcom tejto úvahy je práve odôvodnenie.

32. Žalovaný sa nestotožnil ani so žalobnými námietkami žalobcu o tom, že pokuta nebola dostatočne odôvodnená a poukázal na odôvodnenie svojho rozhodnutia. Ďalej uviedol, že zdravotný stav nie je okolnosťou, ktorá by mala mať vplyv na uloženie nižšej pokuty, nakoľko s prejednávaným priestupkom nesúvisí.

33. Žalovaný ďalej poukázal na článok 44 ods. 2 a 3 Ústavy SR a na ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov a na § 3 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Podľa žalovaného práve jazdenie a státie motorovým vozidlom v chránených územiach patrí medzi veľmi nežiaduce činnosti, vzhľadom na rušivý vplyv na živočíchy, ako aj s ohľadom na riziko znečistenia prírodného prostredia pohonnými látkami, prípadne inými chemickými látkami, ktoré sa v motorových vozidlách nachádzajú. Každý pohyb s motorovým vozidlom v chránenom území môže mať negatívny vplyv na existujúce ekosystémy, ktoré sú významné pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability. Zákonodarca preto jazdenie a státie motorovým vozidlom zakázal už od 2. stupňa územnej ochrany.

34. Žalovaný zotrval na všetkých argumentoch uvedených v preskúmaných rozhodnutiach, podľa žalovaného bol skutkový stav zistený spoľahlivo a dostatočným spôsobom preukázaný v súlade so zásadou materiálnej pravdy. Podľa žalovaného sa náležite vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu v rámci odvolacieho konania a rozhodnutie je v súlade s § 47 ods. 2 Správneho poriadku, je preskúmateľné a riadne odôvodnené.

Vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného (replika)

35. Žalobca v replike uviedol, že nepopiera, že dňa 29.05.2022 o 17.00 hod. (správne 28.05.2022 poznámka správneho súdu) sa svojím osobným motorovým vozidlom pohyboval na predmetnej parcele C-KN č. XXX, keďže na pozemkoch, ktoré ležia v susedstve tejto parcely (parcely C-KN XXXXX/X, E. XXXXX/X), je spoluvlastníkom a priebežne ich kontroluje za účelom zisťovania škôd spôsobených lesnou zverou, hlavne diviачou ale aj raticovou.

36. Žalobca ďalej poukázal na ustanovenie § 63 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o cestnej premávke“) a uviedol, že dňa 29.05.2022 (ako to uviedol aj vo výpovedi zo dňa 06.09.2022) ho zastavila neoznačená žena (nemala na sebe viditeľný znak člena Štátnej ochrany prírody) a držala v ruke prenosnú dopravnú značku s názvom stop. V súvislosti s ustanovením § 63 zákona o cestnej premávke žalobca poukázal na ustanovenie § 75 písm. o) zákona o ochrane prírody a krajiny a na ustanovenie § 77 písm. c) tohto zákona.

37. Žalobca ďalej uviedol, že odišiel na pozemok parcela č. C-KN XXXXX/X, ktorý je v inom katastrálnom území, ale z katastrálnej mapy je vidieť, že tieto dve územia sa nachádzajú neďaleko od seba a ide v podstate o rovnú cestu, kde z parcely č. C-KN XXX možno dovidieť na parcelu č. E./X, na ktorej zastavil. Čiže zastavil a legitimoval sa a splnil to, čo po ňom bolo požadované zo strany člena Stráže prírody, takže sa nedopustil skutku, ktorý mu je kladený za vinu, a to že by nebol uposlúchol výzvu. To, že najskôr na výzvu nereagoval, bolo prirodzené, keďže ho zastavila riadne neoznačená osoba, takže nemal mať odkiaľ vedomosť, že ide o člena Stráže prírody.

38. Žalobca ďalej poukázal na ustanovenie § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny s tým, že dáva do pozornosti, že aj parcela č. C-KN XXX je v katastri nehnuteľností evidovaná ako: „pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť.“ Z katastrálnej mapy možno vidieť, že predmetná parcela je cestou, cestnou komunikáciou, ktorá tvorí výnimku zo zákazového ustanovenia a zákaz sa nevzťahuje na diaľnice, cesty a miestne komunikácie, pričom je nepochybné, že parcela č. C-KN XXX je cestou. Jazdenie a státie motorovým vozidlom v 2. stupni ochrany je zakázané ale mimo cesty. Žalobca uviedol, že týmto preukazuje, že toto ustanovenie mu nezakazuje prejazd po tejto komunikácii, pričom ani žiadnym významným zásahom neovplyvnil stav predmetu ochrany. Podľa žalobcu mu je kladený za vinu skutok, ktorý nie je protiprávny a nenapĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku. Podľa žalobcu neporušil zákaz podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny.

39. Ďalej žalobca uviedol, že pri priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákon o ochrane prírody a krajiny sa dáva správny orgán možnosť uložiť pokarhanie, pokutu alebo prepadnutie veci, a to podľa správnej úvahy správneho orgánu. Zákonné ustanovenie neznie tak, že správny orgán uloží pokarhanie, pokutu alebo prepadnutie veci, v čom je zásadný rozdiel. Prvostupňový orgán nesprávne aplikoval ustanovenia zákona a žalovaný jeho rozhodnutie potvrdil.

40. Žalobca sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že zdravotný stav nemá vplyv na výšku pokuty. Na základe zdravotného stavu je žalobca na invalidnom dôchodku, ktorý tvorí jeho príjem a pokuta nemá plniť len represívnu funkciu. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na zákon o priestupkoch s tým, že tento hovorí, že sa má prihliadať aj na osobu páchatel'a, takže nie je možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že zdravotný stav žalobcu s prejednáványm priestupkom nesúvisí, a preto sa naň neprihliada.

41. Podľa žalobcu on sám sa nedopustil priestupkov, ktoré sú mu kladené za vinu, a to práve z dôvodov, ktoré uviedol v správnej žalobe a ktoré objasňuje aj v tomto vyjadrení, a pokuta mu bola uložená nedôvodne.

Vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu (duplika)

42. V duplike žalovaný uviedol, že zotrúva na prednesenej argumentácii v odôvodnení správnu žalobou napadnutých rozhodnutí. Žalobca v replike neuvádza žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť tvrdenia žalovaného uvedené vo vyjadrení k správnej žalobe. Žalobca opakuje argumenty uvedené už aj v rámci odvolacieho konania a v podanej správnej žalobe a nepopiera, že sa v čase skutku so svojim motorovým vozidlom pohyboval na parcele č. C-KN XXX, preto žalovaný nepovažoval za účelné sa k tomu vyjadrovať. Tvrdenia žalobcu boli už žalovaným vyvrátené, pričom na každom tvrdení uvedenom vo vyjadrení k správnej žalobe žalovaný trvá. Na základe tejto argumentácie žalovaný navrhol, aby správny súd správnu žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú v celom rozsahu zamietol.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právnych argumentov správnym súdom

43. Na prejednanie veci správny súd nariadil pojednávanie podľa § 107 ods. 1 písm. b) SSP na deň 18.01.2024. Na pojednávaní sa účastníci konania vyjadrili v zhode s obsahom ich písomných prednesov. Právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že žalobca zotrúva na podanej správnej žalobe a vyjadrení. Rozhodnutie považuje za nezákonné najmä z toho dôvodu, že žalobcovi je kladené za vinu, že jazdil motorovým vozidlom v 2. stupni ochrany, pričom tu platí výnimka, pretože ide o cestu, išlo o asfaltovú cestu, a tu sa teda nevzťahoval zákaz. Poverená zástupkyňa žalovaného uviedla, že poukazuje na obsah písomného vyjadrenia vo veci a pokiaľ ide o námietku, ktorá bola zdôraznená zo strany právnej zástupkyne žalobcu, táto nie je dôvodná, nakoľko predmetná komunikácia nie je cestou II. a III. triedy a nie je ani miestnou komunikáciou. Preukazuje to aj rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Žiline, z ktorého vyplýva, že ide o lesné pozemky a správcom týchto pozemkov sú Lesy SR, š.p. Ďalej poukazuje na e-mailovú komunikáciu s Obecným úradom Nová Bystrica, z ktorej taktiež vyplýva, že ide o účelovú lesnú cestu v správe Lesy SR š.p. Poukazuje aj na § 22 ods. 1 vyhlášky k cestnému zákonu. Krátkou cestou predložila správny súdu rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Žiline č. 2005/00648-On zo dňa 04.07.2005 a e-mailovú komunikáciu so zamestnancom Obecného úradu Nová Bystrica. Predložila aj dve vyhotovenia rozhodnutia a e-mailovej komunikácie, ktoré boli krátkou cestou predložené právnej zástupkyňi žalobcu.

44. Právna zástupkyňa žalobcu v reakcii na prednes poverenej zástupkyne žalovaného uviedla, že v replike vychádzali z toho, že ust. § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny stanovuje výnimku pre zákaz jazdenia a státia motorovým vozidlom, pokiaľ ide o diaľnice, cesty a miestne komunikácie, parkoviská, čerpacie stanice, garáže, továrenský, staničný alebo letištný priestor. Ďalej vychádzali z toho, že k parcele resp. k pozemku parc. č. G. je v katastrálnej mape uvedená poznámka ako spôsob využitia pozemku: pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť. Preto mal žalobca za to, že ide o riadnu cestu, na ktorú sa nevzťahoval tento zákaz a platila tu výnimka. Zároveň taktiež predkladá výtlačok z mapovej časti z katastrálneho portálu, kde je grafické znázornenie parcely C – XXX a popis – legenda. Poverená zástupkyňa žalovaného uviedla, že túto námietku evidujú, nakoľko bola prednesená už v replike a žalovaný ďalej namieta, že nejde o cestu I., II. a III. triedy. Podľa žalovaného nejde ani o miestnu komunikáciu, čo dokazuje aj vyjadrenie z Obecného úradu Nová Bystrica. Podľa žalovaného ide o účelovú komunikáciu, čo potvrdzuje aj definícia obsiahnutá v § 22 ods. 1 vyhlášky k cestnému zákonu, kde sa uvádza, že účelové komunikácie sú najmä poľné a lesné cesty. Na parcelu C-390 nie je založený list vlastníctva, ale je založený list vlastníctva na parcelu registra E, ktorá sa s touto C-čkovou parcelou prekrýva a vlastníkom je Slovenský vodohospodársky podnik š.p.

45. Právna zástupkyňa žalobcu ešte uviedla, že poukazujú aj na to, že pri zákazovej značke pri vstupe na uvedenú cestu do uvedeného CHKO je dodatková tabuľa, z ktorej vyplýva, že tento zákaz neplatí pre vlastníkov a užívateľov dotknutých pozemkov za účelom ich hospodárskeho využívania. V tejto súvislosti zdôraznila, že žalobca je spoluvlastníkom pozemkov v uvedenej oblasti a k týmto pozemkom nie je iná prístupová cesta, teda žalobca sa nemal ako inak k týmto pozemkom dostať, a preto má za to, že platila na neho tá výnimka, ktorá je uvedená aj na dodatkovej tabuli. Poverená zástupkyňa žalovaného k prednesu právnej zástupkyne žalobcu uviedla, že výnimka by sa na žalobcu vzťahovala len v tom prípade, že by bol vlastníkom pozemku, na ktorom stál a po ktorom jazdil. To, že je spoluvlastníkom inej parcely v oblasti, je irelevantné. Ak žalobca chcel realizovať obhospodarovanie pozemkov, ktorých je spoluvlastníkom, mal požiadať okresný úrad v sídle kraja o výnimku v zmysle § 67 ods. 1 písm. h) zákona o ochrane prírody a krajiny alebo podľa § 31 ods. 1 písm. k) zákona o lesoch. Podľa právnej zástupkyne žalobcu žalobca nemusel žiadať o výnimku, pretože tá výnimka sa nevzťahuje len na tú jednu parcelu, po ktorej jazdil, ale túto cestu mohol žalobca použiť, pokiaľ je spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v danej oblasti za účelom ich obhospodarovania.

46. Správne mu súdu bol predložený administratívny spis, ktorého súčasťou bol aj obrazový záznam na DVD nosiči. Správny súd pristúpil k vykonaniu tohto dôkazu na pojednávaní a bol prehratý videozáznam, ktorý je súčasťou nosiča, ktorý bol predložený správne mu súdu v rámci administratívneho spisu. Účastníci konania na výzvu správneho súdu uviedli, že nepovažujú za potrebné sa k tomuto dôkazu vyjadriť.

47. Žalobca uviedol, že podľa neho, ako je mu to známe, vlastníkmí cesty sú ľudia z ich osady a že táto cesta bola v minulosti niekedy riadne používanou cestou. Podľa neho nemôžu byť vlastníkmí tejto cesty Lesy SR, š.p. Uviedol, že sú mu dobre známe pomery v tejto oblasti, pretože tam vyrastal a prežil tam celý život. V podstate sa oni ako vlastníkmí týchto pozemkov pričínili o ochranu prírody a zdôraznil, že sú vlastníkmí pozemkov, ktoré idú až po samotnú hranicu priehrady. Podľa žalobcu sú tie pozemky zle zakreslené, pretože to, čo je na mape, nie je pravda. Zdôraznil, že ich pozemky susedia s pozemkami vo vlastníctve vodohospodárskeho podniku a v podstate si vždy vychádzajú v ústrety a majú dobré vzťahy. V rokoch 2017 alebo 2018 bolo zvolané rokovanie a v podstate životné prostredie ich žiadalo, aby prispeli na túto cestu a našli sa určité subjekty, ktoré súhlasili, pretože Lesy SR, š.p. argumentovali, že na rekonštrukciu tejto cesty, ktorá už bola v zlom stave, nemajú prostriedky a nemôžu získať ani eurofondy.

48. V rámci záverečného slova právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na petite správnej žaloby, v zmysle ktorého žalobca žiadal zrušenie správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia orgánu verejnej správy 1. stupňa. Žiadala zároveň, aby správny súd nebral do úvahy dôkazy predložené žalovaným na pojednávaní, pretože ich žalovaný mohol objektívne predložiť aj skôr. Poverená zástupkyňa žalovaného zotrvala na návrhu, aby správny súd správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol.

49. Správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie orgánu verejnej správy 1. stupňa, vrátane postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, nielen z dôvodov a v rozsahu správnej žaloby ale aj v rozsahu ust. § 195 SSP, nakoľko ide o správnu žalobu vo veciach správneho trestania. Správny súd dospel k záveru o nedôvodnosti správnej žaloby, preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

50. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP; (1) V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

51. Podľa § 6 ods. 1 SSP; Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

52. Podľa § 134 SSP; (1) Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo vydané na základe neúčinného právneho predpisu,

b) rozhodnutie alebo opatrenie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený,

c) ide o veci podľa § 192,

d) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba,

e) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d),

f) vec súvisí s ochranou práv spotrebiteľa.

53. Podľa § 190 SSP; Ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

54. Podľa § 194 SSP; (1) Správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

(2) Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

55. Podľa § 195 SSP; Správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,

b) ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,

c) ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania,

e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

56. Podľa § 2 zákona o priestupkoch; Priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. (2) Priestupkom nie je konanie, ktorým niekto odvracia

a) primeraným spôsobom priamo hroziaci útok na záujem chránený zákonom alebo

b) nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému zákonom, ak týmto konaním nebol spôsobený zrejme rovnako závažný následok ako ten, ktorý hrozil, a toto nebezpečenstvo nebolo možné v danej situácii odstrániť inak.

57. Podľa § 3 zákona o priestupkoch; Na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

58. Podľa § 12 zákona o priestupkoch; (1) Pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní. (2) Za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný; zákaz činnosti možno uložiť, ak ho možno uložiť za niektorý z týchto priestupkov.

59. Podľa § 13 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny; Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, je zakázané

a) jazdiť a stáť s motorovým vozidlom motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo leteckého priestoru,

b) jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy,

c) použitie veľkoplošnej formy holorubného spôsobu hospodárenia v lesoch.

60. Podľa § 13 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny; Zákaz podľa odseku 1 písm. a) a b) sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla

a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevým poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,

c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu,

d) slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody [§ 9 ods. 1 písm. w)] v konaní podľa osobitného predpisu v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

61. Podľa § 92 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny; Priestupku sa dopustí ten, kto

d) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9, 11 a 20 alebo § 49 ods. 7,

zg) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany prírody podľa § 8 ods. 2 alebo povinnosť uloženú v § 24 ods. 13, § 42 ods. 9 a 12, § 43 alebo § 75 ods. 2.

62. Podľa § 75 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny; Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku člena stráže prírody, alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa odseku 1.

63. Podľa § 92 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny; Za priestupok podľa

a) odseku 1 písm. a), b) a t) možno uložiť pokarhanie alebo pokutu do 331,93 eura,

b) odseku 1 písm. c) až s) možno uložiť pokarhanie, pokutu do 3 319,39 eura a prepadnutie veci,

c) odseku 1 písm. u) až zc) možno uložiť pokutu do 6 638,78 eura a prepadnutie veci,

d) odseku 1 písm. zd) až zv) možno uložiť pokutu do 9 958,17 eura a prepadnutie veci.

64. Voči žalobcovi bola vyvodená zodpovednosť za protiprávne konanie, ktoré je zadané ako priestupok, ktorým je v zmysle § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené buď v zákone o priestupkoch alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov alebo o trestný čin. Právna úprava priestupkov je rámcovo sústredená v zákone o priestupkoch, ktorý odkazuje aj na

iné právne predpisy, upravujúce jednotlivé oblasti života spoločnosti, v ktorých sú stanovené oprávnenia ale aj povinnosti fyzických osôb, v dôsledku porušenia ktorých môže dôjsť k spáchaniu priestupku.

65. Zo zákona o priestupkoch vyplýva, že priestupok môže byť zadefinovaný buď v samotnom zákone o priestupkoch alebo môže byť zadefinovaný v osobitnom zákone. V prejednávanom prípade malo dôjsť k spáchaniu priestupkov, ktoré sú zadefinované v zákone o ochrane prírody a krajiny.

66. V prvom rade správny súd považuje za potrebné uviesť, že je nepochybné, že je povinnosťou orgánu verejnej správy, ktorý vyvodzuje zodpovednosť za spáchanie priestupku, skúmať naplnenie materiálneho znaku priestupku (spoločenská škodlivosť) a aj formálnych znakov skutkovej podstaty priestupku (medzi ktoré patria okrem iného aj znaky skutkovej podstaty priestupku, ktorými sú objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka), teda je jeho povinnosťou preukázať, že konkrétnym protiprávnym konaním alebo opomenutím boli naplnené formálne znaky a aj materiálny znak priestupku. Pri skúmaní požiadavky dostatočného zistenia skutkového stavu pre vyvodenie zodpovednosti žalobcu za spáchanie priestupkov, a to v rámci žalobných bodov ale aj nad ich rozsah v zmysle § 195 písm. a) SSP, správny súd dospel k záveru, že skutkový stav bol orgánmi verejnej správy zistený dostatočne na to, aby mohla byť vyvodená zodpovednosť za priestupky kladené žalobcovi za vinu.

67. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné to, že miesto, na ktorom žalobca jazdil a zdržiaval sa s motorovým vozidlom, je územím mimo zastavaného územia obce, na ktorom platí 2. stupeň územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, a preto sa na toto územie vzťahujú obmedzenia v zmysle § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny. Medzi tieto obmedzenia – zákazy patrí aj zákaz jazdiť a stáť motorovým vozidlom na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo leteckého priestoru. Porušenie tohto zákazu tvorí skutkovú podstatu priestupku zadefinovaného v § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny. Výnimky z tohto zákazu sú ďalej obsiahnuté v § 13 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny. Naplnením niektorej z týchto výnimiek by nedošlo k spáchaniu priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny. Nebolo ale preukázané, že by sa na žalobcu niektorá z týchto výnimiek vzťahovala. Nebolo preukázané, že by bol žalobca vlastníkom tej nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádzala cesta, po ktorej sa žalobca na motorovom vozidle pohyboval, a takúto skutočnosť (vlastníctvo k tejto nehnuteľnosti – na ktorej je cesta) ani žalobca netvrdil. Nie je sporné, že žalobca je spoluvlastníkom pozemkov, ktoré sa nachádzajú v území s 2. stupňom územnej ochrany, v blízkosti vodnej nádrže. Nie je sporné ani to, že pri vjazde do dotknutého územia sa nachádza dopravné značenie zakazujúce vjazd motorovým vozidlám s dodatkovou tabuľou, ktorá stanovuje výnimku pre „vlastníkov a užívateľov dotknutých pozemkov LPF a PPF za účelom ich hospodárskeho využívania“. Pokiaľ žalobca poukazoval na túto dodatkovú tabuľu a namietal, že je vlastníkom nehnuteľností napr. parc. č. E. XXXXX/X alebo E. XXXXX/X a že sa spravoval dodatkovou tabuľou a tieto pozemky obhospodaroval, ani túto argumentáciu nemožno uznať ako argumentáciu spôsobilú prelomiť záver o zodpovednosti žalobcu za spáchanie priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny a prihliadnúť na to, že žalobca sa spravoval takýmto značením. Žalobca je jedným z viacerých spoluvlastníkov pozemkov, čo vyplýva z výpisov z listov vlastníctva predložených žalobcom k správnej žalobe. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, okres K., obec C. D., k.ú. C. D. je pozemok parc. č. G. XXXXX/X trvalý trávnatý porast v spoluvlastníctve 32 osôb. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, okres K., obec C. D., k.ú. C. D. je pozemok parc. č. G. XXXXX/X trvalý trávnatý porast v spoluvlastníctve 96 osôb. Samotná skutočnosť, že žalobca je spoluvlastníkom uvedených (prípadne aj iných) pozemkov, ho ani pri prihliadnutí na doplnujúce značenie pri dopravnom značení neopravňovalo na vstup do tohto územia motorovým vozidlom kedykoľvek s odkazom na to, že realizuje výkon vlastníckeho práva. Príkladmo možno načrtnúť situáciu, že pokiaľ je pozemok vo vlastníctve 96 spoluvlastníkov, potom by akceptácia žalobcovej argumentácie mala za následok taký stav, že ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov by kedykoľvek (aj každý deň) mohol bez ďalšieho vstúpiť do chráneného územia len s odkazom na to, že chce realizovať kontrolu pozemku, ktorého je spoluvlastníkom. Akceptovaním takéhoto stavu by neboli naplnené záujmy ochrany prírody a krajiny v území s 2. stupňom ochrany, ktorý vyžaduje reguláciu vstupu motorových vozidiel na takéto územie (čo vyplýva z § 13 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny). Vlastnícke právo je garantované Ústavou SR, ale samotná ústava v čl. 20 ods. 3 stanovuje, že výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom. Aj z ústavy teda vyplýva regulácia pre výkon vlastníckeho práva. Zákon o ochrane prírody a krajiny v § 13 ods. 1 písm. a) zakazuje jazdiť a stáť motorovým vozidlom v území, v ktorom platí druhý stupeň ochrany.

68. Pokiaľ ide o výnimky, ktoré sú stanovené v § 13 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny, nebolo preukázané, a žalobca ani netvrdil, že by sa na neho vzťahovali výnimky zadefinované v § 13 ods. 3 písm. b), c) a d). Pokiaľ ide o výnimku vymedzenú v § 13 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny, tak už v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozsudku bolo konštatované ako nesporné to, že žalobca nebol vlastníkom cesty, po ktorej sa pohyboval motorovým vozidlom. Nebolo tiež preukázané, že by žalobca vykonával nejakú činnosť obhospodarovania vo vzťahu k pozemkom, ktorých je spoluvlastníkom. Išlo len o tvrdenie žalobcu. Navyše je potrebné poukázať na to, že pokiaľ je vec v spoluvlastníctve viacerých osôb, tak o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov (§ 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Samotné spoluvlastníctvo k pozemkom a tvrdenie, že žalobca vykonával úkon hospodárenia (kontrolu) pozemkov v spoluvlastníctve preto žalobcu nezbavilo zodpovednosti za priestupok.

69. Orgány verejnej správy pritom skúmali, či sa na žalobcu nevzťahuje výnimka podľa § 13 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny. Je na orgánoch verejnej správy, aby preukázali osobe obvinenej z priestupku naplnenie znakov skutkovej podstaty priestupku, ktorý je jej kladený za vinu. Táto skutočnosť ale nezbavuje osobu obvinenú z priestupku práva predkladať dôkazy alebo návrhy na ich vykonanie za účelom vyvrátenia záveru o spáchaní priestupku. Žalobca vo vyššie naznačenom smere žiadne dôkazy nepredložil ani nenavrhol, nepreukázal ani nijaké osobitné povolenie vydané v režime iných právnych predpisov, ktoré by ho oprávňovalo na vstup motorovým vozidlom do územia s 2. stupňom územnej ochrany. Predložil len výpisy z listov vlastníctva, ktoré dokumentovali len to, že je spoluvlastníkom pozemkov v chránenom území, čo je pre zbavenie sa zodpovednosti za spáchanie priestupku nedostačujúce.

70. Pokiaľ žalobca vo vzťahu k druhému skutku, za ktorý bola vyvozená zodpovednosť podľa § 92 ods. 1 písm. zg) zákona o ochrane prírody a krajiny o neuposlúchnutí výzvy člena stráže prírody podľa § 75 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny uvádzal, že jeho správanie odôvodňoval jeho zdravotný stav a že v podstate uposlúchol výzvu Stráže prírody, že sa nakoniec legitimoval, že teda mal určitú zdravotnú indispozíciu, ktorá mu bránila sa legitimovať, ani tieto námietky neobstoja. Žalobca v priebehu administratívneho konania a aj v priebehu súdneho konania poukazuje na svoj zlý zdravotný stav, na to, že je poberateľom invalidného dôchodku a je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ale sú to opäť len tvrdenia bez toho, aby žalobca na ich preukázanie predložil dôkazy alebo navrhol ich vykonanie. Pokiaľ by teda aj teoreticky mohlo byť akceptované, že by to mohli byť určité osobitné okolnosti, na ktoré by mohlo byť prihliadané, tak tieto neboli nijako preukázané v administratívnom konaní a ani v súdnom konaní. Z videozáznamu, ktorý je súčasťou administratívneho spisu a ktorý bol ako dôkaz vykonaný na pojednávaní pred správnym súdom, bolo zistené, že žalobca odišiel s motorovým vozidlom, ktoré sám riadil a ani z tohto záznamu nevyplyva, že by bol zdravotne indisponovaný. Zo záznamu je zrejmé, že sa vzdialil od Stráže prírody. Ako už bolo uvedené, povinnosť preukázať spáchanie protiprávneho konania a vyvodiť zodpovednosť zaň prináleží orgánom verejnej správy. Pokiaľ sa ale obvinený z priestupku bráni a chce skutkové zistenia, na základe ktorých je vyvodzovaná zodpovednosť za priestupok rozporovať, tak je na ňom, aby predložil na preukázanie svojich tvrdení dôkazy. Žalobca opäť v tomto smere v administratívnom konaní a ani v správnom súdnom konaní neprodukuje žiadne dôkazy. Žalobca v odpore proti rozkazu neuvádzal žiadne skutočnosti týkajúce sa jeho zdravotného stavu, ktorými by vysvetľoval vzdialenie sa od Stráže prírody. Na ústnom pojednávaní uviedol len to, že je ZŤP, mal vysoký cukor a potreboval sa ísť prejsť do hory. V odvolaní žiadne súvisiace skutočnosti netvrdil a ani nepreukazoval. Napokon sám žalobca potvrdzuje, že sa nelegitimoval hneď a z fotografií a z videodokumentácie je preukázané, že sa vzdialil od členov Stráže prírody predtým ako bola konfrontácia s vytýkaným porušením právnych predpisov ukončená.

71. Pokiaľ žalobca v správnej žalobe poukazoval na to, že sú to dva priestupky, kde pri jednom je menej závažnejšia sankcia, a že pokiaľ by nebolo preukázané spáchané jedného z týchto dvoch priestupkov – neuposlúchnutie výzvy člena Stráže prírody, tak za druhý priestupok by bolo možné uložiť aj len pokarhanie, ani táto argumentácia nie je dôvodná a je len úvahou žalobcu. Správny súd mal preukázané, že skutkový stav bol zistený v dostatočnom rozsahu a bolo preukázané, že žalobca sa dopustil oboch priestupkov. Pokiaľ sú alternatívne vymedzené sankcie ako postih za určité protiprávne konanie, tak osoba, voči ktorej sa vyvodzuje zodpovednosť, nemá právny nárok na konkrétnu sankciu, ktorú si vyberie. Ukladaná sankcia je výsledkom uváženia orgánu verejnej správy, ktorý vyvodzuje zodpovednosť a ktorý pri ukladaní konkrétnej sankcie je povinný brať do úvahy určité kritériá, ktoré

sú v prípade priestupkov vymedzené v § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch. Navyše v ustanovení § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch je obsiahnutá tzv. absorpčná zásada, ktorá bola v tomto prípade aplikovaná, teda sankcia bola uložená podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahovalo na priestupok s prísnejšou sankciou. Zároveň bola podľa správneho súdu dostatočne odôvodnená úvaha orgánov verejnej správy oboch stupňov, výsledkom ktorej bolo uloženie sankcie vo výške predstavujúcej jednu z najnižšie možných ukladaných sankcií. Je zrejmé, aké skutočnosti zoberali orgány verejnej správy do úvahy a na čo pri uložení sankcie prihliadali. Aj keď zákon o priestupkoch na rozdiel od Trestného zákona nepozná poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, ktoré by mali vplyv na výšku ukladanej sankcie tak ako je to v procese ukladania trestov podľa Trestného zákona, a z preskúmaných rozhodnutí vyplýva, že orgány verejnej správy na určité skutkové zistenia v tomto duchu nahliadali, nie je to taká vada, ktorá by mala za následok neudržateľnosť odôvodnenia sankcie. Je zrejmé, že išlo o spôsob vyhodnocovania skutkových zistení, majúci vplyv na ukladanú sankciu podľa § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, a to podľa ich závažnosti. Je zrejmé, ktoré skutočnosti boli považované za závažné a ktoré naopak za menej závažné, čo zmierňovalo postih, a je zrejmé na základe akej úvahy bola určená konkrétna výška sankcie.

72. Skutková podstata priestupku podľa § 92 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny nevyžaduje spôsobenie škody. Pri tejto skupine priestupkov je ťažké následok určiť a konkretizovať, pretože nie je „viditeľný na prvý pohľad“. Nemožno uznať ale argumentáciu žalobcu v tom duchu, že žiaden následok v podobe určitej škody ako negatívneho dopadu na životnom prostredí nespôbil.

73. Pokiaľ žalobca opakovane poukazoval na to, že je invalidný dôchodca a že sankcia je pre neho likvidačná, správny súd v súvislosti s týmito námietkami považuje za potrebné poukázať na to, že ustanovenie § 198 SSP pripúšťa sankčnú moderáciu, ale žalobca ju v správnej žalobe nenavrhol, preto správny súd na takýto postup nemal zákonný rámec daný prípadným návrhom predneseným v správnej žalobe.

74. V replike došlo zo strany žalobcu v podstate k rozširovaniu žalobných bodov a k zmene argumentácie v tom, že žalobca tvrdil, že bol zastavený osobou, ktorá nebola označená ako Stráž prírody a že v podstate aj toto bola jedna zo skutočností, ktorá ho viedla k tomu, že sa nelegitimoval hneď ako bol vyzvaný Strážou prírody. Žalobca ale tieto skutočnosti v priebehu administratívneho konania netvrdil a priebeh skutkového deja nijakými takýmito skutočnosťami neobjasňoval. Prvotné zisťovanie skutkového stavu je realizované v administratívnom konaní, žalobca bol predvolaný aj na ústne pojednávanie, kde sa mal možnosť vyjadriť ku skutkom, ktoré mu boli kladené za vinu, kde mal možnosť brániť sa a kde mal možnosť vysvetľovať a objasňovať okolnosti skutkového deja, pričom tieto skutočnosti vôbec neuvádzal. V zápisnici z ústneho pojednávania zo dňa 06.09.2022 je uvedené : „Zastavila ma neoznačená žena zastavovacím terčom, zastavil som. Člen stráže prírody sa ma opýtal, na základe akého oprávnenia tam jazdím – uviedol som, že som vlastník, ukázal som mu na internete, že som vlastník v tej a v tej parcele. Členovia stráže prírody si niečo šepkali a prikazovali mi, aby som zostal na mieste aj po preukázaní môjho vlastníctva. Potom jeden z členov stráže prírody postavil pred moje auto túto ženu, aby som neodišiel. Odišiel som z miesta kontroly na miesto vzdialené cca 200 metrov, kde som odstabil auto na pozemku, kde som podielový spoluvlastník. Ide o pozemok E. XXXXX/X k. ú. C. D.. Keď chcu poľovať, nech poľujú, ale nie na mňa. Občiansky preukaz som im najskôr odmietal dať, lebo som predpokladal, že ma poznajú, ale nakoniec som sa po chvíli preukázal občianskym preukazom. Som ZŤP a mal som vysoký cukor, potreboval som sa ísť prejsť do hory.“ Z uvedenej výpovede žalobcu, zaznamenatej v zápisnici, ktorú žalobca potvrdil svojím podpisom, nevyplýva taký skutkový priebeh deja, ktorý žalobca tvrdí v správnej žalobe a aj v replike. Navyše je potrebné poukázať na to, že žalobca na ústnom pojednávaní uvádzal, že sa nelegitimoval preto, že si myslel, že členovia Stráže prírody ho poznajú, a v replike tvrdí, že sa nelegitimoval preto, že ho zastavila so zastavovacím terčikom neoznačená osoba, preto na výzvu nereagoval, lebo nevedel, že ide o člena stráže prírody. Tvrdenie žalobcu, že bol zastavovaný osobou, ktorá nebola označená ako stráž prírody nie je vo vzťahu k vyvodu zodpovednosti za priestupok podľa § 92 ods. 1 písm. z) zákona o ochrane prírody a krajiny podstatné, pretože žalobca nerozporuje, že bol vo vzťahu k vytýkanému porušeniu povinností napokon konfrontovaný osobami, ktoré boli členmi Stráže prírody. Z fotodokumentácie a videodokumentácie je tiež preukázané, že žalobca sa z miesta objasňovania priestupku vzdialil, nekomunikoval Stráži prírody potrebu vzdialenia sa z dôvodu náhleho zhoršenia zdravotného stavu a ani to zo záznamov nevyplýva.

75. Pokiaľ žalobca v replike tvrdil, že išlo o pozemok, na ktorý sa priamo v zmysle § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny nevzťahoval zákaz jazdy a státia motorovým vozidlom, ani

táto argumentácia nie je dôvodná. Z predloženého výpisu z katastrálnej mapy a z legendy – popisu v nej obsiahnutej je zrejmé, že pozemok, na ktorom sa žalobca pohyboval motorovým vozidlom, je charakterizovaný ako „pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti.“ Uvedeným ale nie je preukázané, že ide o takú komunikáciu, ktorá je vymedzená v § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny. Skutočnosť, že nešlo o diaľnicu, parkovisko, čerpaciu stanicu, garáž, továrenský, staničný alebo letištný priestor je nepochybná a netreba na jej preukázanie osobitné dokazovanie. Pokiaľ ide o miestnu komunikáciu, vo vzťahu k tomu je potrebné poukázať na ustanovenie § 24k ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého ak sa v doterajších právnych predpisoch používa pojem „miestna komunikácia“ vo všetkých gramatických tvaroch, rozumie sa tým „miesta cesta“ v príslušnom gramatickom tvare. V zmysle § 3d ods. 3 cestného zákona miestne cesty sú vo vlastníctve obcí, miestne cesty pre cestnú nemotorovú dopravu sú vo vlastníctve štátu, samosprávneho kraja, obce alebo iných právnických osôb alebo fyzických osôb. Podľa § 4b ods. 1 cestného zákona miestnymi cestami sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych ciest. Podľa § 4b ods. 2 cestného zákona sieť miestnych ciest sa budujú a udržiavajú v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou tak, aby uľahčovali osídlenie a vyhovovali potrebám miestnej dopravy, prípadne poľnohospodárskej dopravy, a ak to vyžadujú všeobecné záujmy, aj potrebám diaľkovej dopravy a potrebám obrany štátu. Cesta, po ktorej sa pohyboval žalobca motorovým vozidlom, nenapĺňa definíciu miestnej cesty, čo napokon potvrdzuje aj dopravné značenie umiestnené na začiatku vjazdu do územia. Dôkazy predložené žalovaným na pojednávaní len potvrdzujú, že nešlo o prípad územia vylúčeného zo zákazu v § 13 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny.

76. Pokiaľ ide o postup správneho súdu v zmysle ustanovenia § 195 SSP, tak správny súd v postupe a v rozhodnutiach orgánov verejnej správy nezistil také skutočnosti, pre ktoré by bolo potrebné správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného prípadne aj jemu prechádzajúce rozhodnutie orgánu verejnej správy 1. stupňa zrušiť. Správny súd nezistil, že by zistenie skutkového stavu orgánmi verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo že by skutkový stav, ktorý vzali orgány verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, bol v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemal oporu. Žalobné námietky žalobcu týkajúce sa nedostatočne zisteného skutkového stavu správny súd neuznal za dôvodné a nad rozsah žalobných bodov takéto vady taktiež nezistil. Taktiež nebolo zistené, že by došlo k zániku zodpovednosti za priestupok, že by boli porušené základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie, že by neboli dodržané zásady ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukládanie sankcií v rámci správneho trestania alebo že by uložená sankcia a jej výška vybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

77. Podľa § 167 ods. 1 SSP; Správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

78. Žalobca nebol v konaní pred správnym súdom úspešný, preto mu správny súd nepriznal právo na náhradu trov konania podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario.

Poučenie:

Tento rozsudok nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty 30 dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 2 písm.c) SSP).

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.), ktorá má odkladný účinok (§ 446 ods. 2 písm. c) SSP).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 2 písm. a) SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP; (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP; (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.